

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Sörgårdens förskola

Ht 2023-vt 2024

Utvärdering av föregående plans insatser

Föregående plans insatser i det främjande arbetet

- Alla arbetslag ska under läsåret handledas utifrån Skolverkets material Tillgänglig förskola där alla tar del av forskning, observerar och testar aktiviteter samt deltar i kollegialt lärande. Allt för att öka tillgängligheten i förskolans miljö.
- Alla arbetslag ska under hösten delta i samarbetet med Linnéuniversitetet där observationer/praktikberättelser ska ligga till grund för att öka tillgängligheten i förskolans miljö.

Utvärdering

- Alla pedagoger har handletts utifrån Skolverkets material, Tillgänglig förskola.
- Samtliga arbetslag har deltagit i samarbetet med Linnéuniversitetet, detta avslutades i januari 2023. Under kommande läsår fortsätter vi att arbeta med praktikberättelser som ett dokumentationsverktyg.

Föregående plans insatser i det förebyggande arbetet

- Pedagogerna ska diskutera och eventuellt uppdatera Planeringsmall för det förebyggande arbetet samt arbeta för att uppnå det överenskomna i planeringsmallen.
- Pedagogerna ska skriva praktikberättelser om minst två tillfällen då de pratat med och lyssnat till barn (gärna gällande känslor eller hur länge en aktivitet ska hålla på).
- Varje avdelning ansvarar för att se till att det finns stäng-grinden/dörren-skyltar på grindarna/avdelningsdörrarna.

Utvärdering

- Pedagogerna har diskuterat planeringsmall, inga ändringar gjordes i den.
- Varje arbetslag har skrivit praktikberättelser, samt haft samtal i arbetslaget kring dem.
- Stäng-grinden/dörren-skyltar finns.

Det främjande arbetet

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg förskolemiljö och förstärka respekten för allas värde. Arbetet omfattar de sju diskrimineringsgrunderna och riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt.

Kön - att pojkar och flickor får lika stort inflytande och utrymme i verksamheten.

Könsöverskridande identitet – att varje barn känner sig uppskattad för vem hen är eller vill vara.

Etnisk tillhörighet – att synliggöra och ta vara på likheter och olikheter samt uppmärksamma det som en tillgång i gruppen.

Religion eller annan trosuppfattning – förskolan påverkar inte barn och vårdnadshavares uppfattning.

Funktionsnedsättning – verksamheten anpassas utifrån barnens behov och förutsättningar

Sexuell läggning – att alla i förskolan ska respekteras oavsett sexuell läggning

Ålder – att alla ska känna sig respekterade oavsett ålder

Mål

Att synliggöra alla människors lika värde och respekten för varandras likheter och olikheter.

Insats

- Vi läser böcker med olika teman kring till exempel olikheter, känslor och samarbete.
- Vi samtalar dagligen med barnen om olika situationer som uppstår.
- Genom praktikberättelser (som observationsmaterial) dokumentera observationer av barngruppen. Dessa ska användas som ett reflektionsunderlag för att öka tillgängligheten i förskolans miljö.
- Under läsåret använder vi oss av Förskoleforums artikelsamling om diskriminering och kränkande behandling som diskussionsunderlag vid kollegiala samtal.

Hur ska barn/elever medverka?

Barnens reflektioner är i fokus i den dagliga verksamheten samt under observationer och i praktikberättelser.

Uppföljning – hur följer vi upp att det blir gjort? När ska det vara gjort?

- Dokumentation samlas under höstterminen 2023 samt början av vårterminen 2024 och följs upp i mars 2024.

Utvärdering - hur och när?

- Utvärdering av observationsmaterialet samt dokumentation sker i maj 2024.

Ansvarig

- Alla pedagoger ansvarar för att dokumentation samlas in under läsåret.
- Utvecklingsgruppen tillsammans med rektor och specialpedagog ansvarar för att uppföljning och utvärdering sker.

Det förebyggande arbetet

Det förebyggande arbetet syftar till att stärka respekten för allas lika värde och riktas till alla i det vardagliga arbetet. Arbetet bedrivs utan förekommen anledning och syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling och omfattar sådant som i en kartläggning av verksamheten identifierats som risker.

Det förebyggande arbetet inleddes med en kartläggning där varje avdelning fick diskutera hur de arbetar för att barnen ska kunna tillgodogöra sig undervisningen. Hur gör vi för att tillgodose barnens behov, ge pedagogiskt stöd för att barnen ska utveckla sina färdigheter, utveckla självständighet, känna trygghet samt tillhörighet i gruppen och leken?

De situationer som diskussionerna utgick ifrån var fysisk, pedagogisk samt social tillgänglighet i miljöerna:

- Hallen
- Utelek/Gården
- Matsituationer
- Samling/Undervisning
- Den spontana leken
- Hygienutrymme
- Utflykt

Slutsatser av kartläggningarna

I pedagogernas diskussioner kring tillgängligheten framgår:

Hallen

- På barnens hyllor finns barnens saker tillgängliga, de yngre barnen kan ha svårt att nå det själva.
- Skohyllor finns utanför avdelningen, barnens namn står på hyllkanten. Skohyllorna fungerar för alla barn oavsett ålder.
- Hur många barn vi tar med oss ut i hallen är viktigt att tänka på för att ge möjlighet att hinna samtala och stödja alla barn.

Utelek/Gården

- Förskolan har goda möjligheter till utevistelse. Gården erbjuder olika former av motorisk lek som ex sandlådelek, rutschkana, gungor, cyklar, rollek i affär och kojor.
- Pedagoger deltar och följer upp deras intresse i leken, vilket gör att leken pågår längre.

Matsituationer

- De äldre barnen får hjälpa till att duka samt duka av.
- Det är viktigt att vi tänker på hur vi placerar barnen för att alla ska ges möjlighet till samtal. Pedagogerna bjuder in alla barn i samtalet.

Samling/undervisning

- Bildstöd används.
- Tydliga instruktioner sker både konkret och verbalt för att ge alla barn förutsättningar att delta.
- För att alla barn ska känna delaktighet uppmärksammas alla dagligen vid samlingen, oavsett om de är på förskolan eller inte.

Den spontana leken

- Tillgängliga lärmiljöer – vi arbetar kontinuerligt med våra lärmiljöer för att möta barnens behov och ge förutsättningar till lärande.
- Pedagogerna deltar i barnens lek för att kunna stötta och hjälpa barnen att utveckla leken.
- Aktivitetstavla används på de äldre avdelningarna för att erbjuda barnen aktiviteter i olika gruppkonstellationer.

Hygienutrymme

- Alla barn kan nå tvättställen själva eller med hjälp av en pall.
- Bildstöd används förtydliga rutiner.

Utflykt

- Bildstöd används för att förtydliga utflyktens innehåll, både under samling innan utgång samt under utflykten.

Utifrån den trygghetsvandring som gjorts tillsammans med barnen framgår:

- Antal barn som deltagit: 79 av 120
- Trygghetsvandringen har skett enskilt och i grupp
- Miljöer i fokus: Lekmiljöer, hallen, hygienutrymmen
- Otrygga platser som framgår:
  - Bilhörna – ett litet utrymme där puttningar och att leksaker tas från varandra ofta sker då pedagogerna inte alltid är närvarande.
  - Lekrum med finmotoriska aktiviteter – de barn som inte lockas av att rita, pärla etc springer gärna runt och bidrar då till oro i rummet.
  - Lek i små rum – här upplevs puttningar och spring då pedagogerna inte deltar i leken.

- Åtgärder:
  - Bilhörna – pedagogerna väljer att stänga dörren till rummet när de inte har möjlighet att delta i leken.
  - Lekrum med finmotoriska aktiviteter – vi har en kontinuerlig dialog med barnen kring regler i de olika rummen. De barn som har behov av att röra sig ges möjlighet till det andra rum.
  - Lek i små rum – pedagogerna deltar i leken och för en kontinuerlig dialog kring hur vi är mot varandra.

Mål

Öka tillgängligheten i förskolan för alla barns behov och förutsättningar.

Insats

- Trygghetsvandring med frågor och bildstöd med känslorna glad/ledsen tillsammans med barnen (kartläggning av otrygga platser)
- Pedagogerna diskuterar kartlägningsfrågorna samt identifierar förbättringsområden i förskolans miljö.

Hur ska barnen medverka?

Barnen är delaktiga i samtal samt blir observerade.

Uppföljning

Vi dokumenterar kontinuerligt under hösten och våren 23/24 och gör en uppföljning i maj 2024. Uppföljningen består av dokumentation av kartläggning och trygghetsvandring.

Utvärdering

Utvärdering görs i samband med uppföljningen.

Ansvarig

Utvecklingsgruppen tillsammans med rektor och specialpedagog.

Rutiner

Det är det utsatta barnet som avgör om beteendet är oönskat eller kränkande. Åtgärder ska spegla kränkningens karaktär och omfattning. Det är viktigt att förskolan skyndsamt utreder och sätter in åtgärder.

Personal som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till rektorn (genom Drafit) enligt skollagen (2010:800). Vårdnadshavare och andra vuxna har en viktig roll i att kontakta förskolan när det finns misstanke om att ett barn far illa. Det kan vara ens eget barn eller någon annans.

Rutin vid misstanke om kränkande behandling:

1. Pedagog och barn reder ut enstaka händelser direkt. Alla inblandade får ge sin version av händelsen utan att värdera. Vårdnadshavare till samtliga involverade barn informeras.
2. Anmälan om kränkande behandling i Drafit görs av pedagog. Rektor ansvarar för att anmälan utreds, följs upp och avslutas.
3. Uppföljningssamtal med den utsatta och övriga inblandade barn genomförs för att se till att den kränkande behandlingen har upphört.

Rutin när barn upplever sig kränkt eller diskriminerad av personal:

1. Misstankar om att personal kränker eller diskriminerar ett barn lämnas till ansvarig rektor efter samtal med berörd personal.
2. Vid behov diskuteras händelsen oidentifierad på APT.

Bilaga

Lagar, paragrafer och definitioner av begrepp

Planen bygger på FN:s barnkonvention (<http://barnkonventionen.se/>) och regleras av diskrimineringslagen (<https://lagen.nu/2008:567>) och 14:e kap i skollagen (www.skolverkets.se/regelverk).

Kränkande behandling:

Kränkande behandling är uppträdande som kränker ett barns värdighet.

Det finns olika sorters kränkningar:

- Fysiska (slag, knuffar, sparkar)
- Verbala (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosociala (utfrysning, blickar, alla går när man kommer osv)
- Texter och bilder

Trakasserier:

Trakasserier är uppträdande som kränker ett barns värdighet.

Det finns olika sorters trakasserier:

- Utseende,
- Kön,
- Etnisk tillhörighet,
- Religion eller annan trosuppfattning,
- Funktionshinder,
- Sexuell läggning,
- Könsidentitet eller uttryck,
- Ålder.

Annan kränkande behandling:

- Är uppträdande som utan att vara trakasserier kränker ett barns värdighet.

Både förskolans personal och barn kan göra sig skyldiga till kränkande behandling och trakasserier. Det är trakasserier även när ett barn kränks på grund av en förälders eller syskons sexuella läggning, funktionshinder med mera.

Mobbning

Mobbning är när ett barn/vuxna vid upprepade tillfällen blir utsatt för kränkande behandling under en viss tid av ett eller flera barn/vuxna.

Direkt diskriminering

Direkt diskriminering innebär att ett barn på osakliga grunder behandlas sämre än andra barn och missgynnas i samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas att förskolan tillämpar bestämmelser eller ett förfaringssätt som verkar neutral, men som kan missgynna barnet.

Ett barn kan också bli diskriminerat om barnet blir särbehandlat på grund av en förälders sexuella läggning, funktionshinder med mera.

Diskriminering kan till exempel ske genom förskolans regler och rutiner.